

Granskning av verkställande av kommunfullmäktiges beslut

Hylte kommun

Innehåll

1. Sammanfattning	2
2. Inledning	3
2.1. Bakgrund	3
2.2. Syfte och revisionsfrågor	3
2.3. Genomförande och avgränsning	4
2.4. Revisionskriterier	4
3. Granskningsresultat	5
3.1. Iakttagelser	5
3.2. Bedömning	11
4. Slutsats	13
5. Källförteckning	14
6. Revisionskriterium	15
6.1. Kommunallagen (2017:725)	15
6.2. Kommunfullmäktiges arbetsordning	16
6.3. Kommunstyrelsens reglemente	16
6.4. Nämndernas reglemente	16

1. Sammanfattning

Kommunfullmäktige är enligt kommunallagen kommunens högsta beslutande politiska organ. I kommunstyrelsens och nämndernas uppdrag ingår dels att bereda ärenden som ska beslutas av kommunfullmäktige dels att verkställa frågor som delegerats till dem från fullmäktige. Kommunstyrelsen har det yttersta ansvaret för att tillse att fullmäktiges beslut verkställs och ska genom sin uppsiktsplikt säkerställa att fullmäktiges beslut följs och genomförs.

Syftet har varit att bedöma om kommunstyrelsen och nämnderna har en ändamålsenlig styrning, uppföljning och kontroll för att säkerställa att kommunfullmäktiges beslut verkställs och återrapporteras. Granskningen har tagit sikte på att svara på frågor som rör roll- och ansvarsfördelning i arbetet, om det finns tydliga rutiner kring återrapportering och om kommunstyrelsen genomför sin uppsiktsplikt avseende uppföljning av de beslut som har fattats av kommunfullmäktige.

Granskningen har grundats på intervjuer och dokumentstudier. Intervjuer har genomförts med kanslichef och nämndsekreterare. För att kunna bedöma om processen fungerar har granskningen omfattat ett stickprov om tio kommunfullmäktigebeslut som avser perioden 2021-2023. Granskningen har enbart tagit sikte på beslut som avser uppdrag till nämnderna som fullmäktige har fattat beslut om utanför budgeten, då sådana uppdrag inte hanteras i den ordinarie uppföljningsprocessen för budgeten. Inom ramen för granskningen har stickprovet omfattat åtta motioner som fullmäktige har bifallit samt två uppdrag. Stickprovet visade att av de tio granskade besluten har tre uppdrag verkställts, tre uppdrag har delvis verkställts och tre uppdrag är ännu inte verkställda. Ett ärende har inte föranlett någon verkställighet och därmed ingen återrapportering. Två av de tre verkställda uppdragen har återrapporterats till kommunfullmäktige. Två uppdrag som delvis har verkställts är inte återrapporterade till kommunfullmäktige och de är inte längre kvar i uppföljningarna till kommunfullmäktige. Samtliga uppdrag som ännu inte är verkställda är kvar i uppföljningen till kommunfullmäktige.

Vår bedömning är att ärendeberedningsprocessen till stor del är fungerade när det kommer till verkställigheten men att det finns brister när det kommer till återrapporteringen av verkställigheten. Det finns en tydlig gång från beslut i kommunfullmäktige till expediering av kommunfullmäktiges beslut till nämnderna. Vi konstaterar att kommunstyrelsen och nämnderna följer sina tilldelade uppdrag på olika sätt via ärendeflöden och förteckningar. Denna hantering bedömer vi vara tillräcklig.

2. Inledning

2.1. Bakgrund

Kommunfullmäktige är enligt kommunallagen kommunens högsta beslutande politiska organ. I kommunstyrelsens och nämndernas uppdrag ingår dels att bereda ärenden som ska beslutas av kommunfullmäktige dels att verkställa frågor som delegerats till dem från fullmäktige. Kommunstyrelsen har det yttersta ansvaret för att tillse att fullmäktiges beslut verkställs och ska genom sin uppsiktsplikt säkerställa att fullmäktiges beslut följs och genomförs.

Kommunstyrelsens och nämndernas verkställande av fullmäktiges beslut utgör således en viktig del i den demokratiska processen. En återkoppling avseende resultatet av genomförda beslut kan anses som en del av verkställandet och innebär också att kommunfullmäktige får en återkoppling kring vad som hänt i de ärenden de fattat beslut om. För att säkerställa att kommunfullmäktiges beslut verkställs och efterlevs är det av vikt att kommunstyrelsen utvecklar former för sin uppsikt så att eventuella avvikelser från fullmäktiges beslut upptäcks och att insatser görs för att säkerställa implementering. Det finns annars en risk att de beslut, mål och riktlinjer som kommunfullmäktige fattat beslut om inte höras och implementeras.

Med detta som utgångspunkt har revisorerna i sin väsentlighets- och riskbedömning sett det som angeläget att granska huruvida kommunstyrelsen och nämnder säkerställer hantering, verkställighet och åiterrapportering av kommunfullmäktiges beslut i enlighet med gällande lag och riktlinjer.

2.2. Syfte och revisionsfrågor

Syftet med granskningen har varit att bedöma om kommunstyrelsen och nämnderna har en ändamålsenlig styrning, uppföljning och kontroll för att säkerställa att kommunfullmäktiges beslut verkställs och åiterrapporteras.

I granskningen besvaras följande revisionsfrågor:

- ▶ Säkerställer kommunstyrelsen och nämnderna att kommunfullmäktiges beslut verkställs och åiterrapporteras på ett tillfredsställande sätt?
- ▶ Finns en tydlig roll- och ansvarsfördelning mellan kommunstyrelsen och nämnderna i bevakningen och verkställigheten av kommunfullmäktiges beslut?
- ▶ Finns det tydliga rutiner för hur åiterrapporteringen till fullmäktige ska ske?
- ▶ Genomför kommunstyrelsen i enlighet med sin uppsiktsplikt en ändamålsenlig uppföljning av de beslut som fattats av kommunfullmäktige?

2.3. Genomförande och avgränsning

Granskningen grundas på intervjuer och dokumentstudier (se bilaga 1). Intervjuer har genomförts med kanslichef och nämndsekreterare. För att identifiera tio kommunfullmäktigebeslut som skulle kunna ingå i stickprovet granskades samtliga kommunfullmäktigeprotokoll från 2021 och 2023. De beslut som kommunfullmäktige fattar utanför budgeten och som inte avser taxor, avgifter och planer avsåg i stort sett enbart motioner. Med anledning av detta utgörs stickprovet av åtta motioner som fullmäktige har bifallit samt två uppdrag.

Samtliga intervjuade har beretts tillfälle att sakgranska rapporten. Granskningen är genomförd december 2023 - mars 2024.

2.4. Revisionskriterier

Granskningens bedömningar utgår från följande revisionskriterier, för att läsa mer om revisionskriterierna se avsnitt 6.

- ▶ Kommunallagen (2017:725)
- ▶ Kommunfullmäktiges arbetsordning
- ▶ Kommunstyrelsens reglemente
- ▶ Nämndernas reglemente

3. Granskningsresultat

Revisionskriterium

I kommunfullmäktiges arbetsordning fastställs att fullmäktige beslutar om omfattningen och formerna för nämndernas återredovisning av uppdrag som fullmäktige lämnat samt att närmare bestämmelser anges i respektive nämnds reglemente. Avseende återredovisning fastställs det i kommunstyrelsens reglemente att kommunstyrelsen regelmässigt ska, genom utfallsprognoser, rapportera till fullmäktige hur verksamheten utvecklas och hur den ekonomiska ställningen är under budgetåret. I nämndernas reglementen finns inga bestämmelser avseende återredovisning av uppdrag. I avsnitt 6 går att läsa mer om dessa revisionskriterier.

3.1. Iakttagelser

3.1.1. Styrande dokument

Kommunfullmäktige har antagit en riktlinje¹ som avser beredning och uppföljning av motioner. Enligt riktlinjen ska motioner som inte är färdigberedda redovisas två gånger per år på kommunfullmäktiges sammanträde.

Av riktlinjen framgår att det är kommunstyrelsen som har det övergripande beredningsansvaret för motioner. Vildare framgår att kommunstyrelsen ska sammanfatta yttranden till kommunfullmäktige. Kommunstyrelsen har också rätt att returnera motionen till kommunfullmäktige och motionären för förtydligande.

Vad gäller uppföljning av bifallna motioner anges i riktlinjen att de ska ingå i återredovisningen av uppdrag från kommunfullmäktige. Återredovisningen ska bestå av bifallna motioner som inte är verkställda och bifallna motioner som har verkställts sedan förra rapporteringstillfället. Som exempel anges att en motion är verkställd när en motion om en utredning är genomförd och utredningen har slutrapporterats.

Rapporteringen från ansvarig nämnd ska ske skriftligt i samband med höstens samråd mellan nämndernas presidier och kommunstyrelsens arbetsutskott. Svaren sammanställs sedan till kommunstyrelsen som skickar dem vidare till kommunfullmäktige. Ansvarig nämnd ska motivera varför en motion inte har blivit genomförd och begära om förutsättningar av kommunfullmäktige att genomföra motionen om förutsättningarna har förändrats.

Det finns även en rutin avseende återrapportering av ärenden. Det framgår inte av rutinen när den är fastställd eller när den började att gälla. Av rutinen framgår att redovisningen av de motioner som inte har beretts färdigt samt att de uppdrag som

¹ Fastställd av kommunfullmäktige 2019-10-24.

fullmäktige har lämnat till nämnd/styrelse som inte är avslutat/återrapporterat ska redovisas vid fullmäktiges ordinarie sammanträden i april och i oktober. Av vår granskning av kommunfullmäktiges protokoll kan vi se att denna rapportering har genomförts under 2023.

3.1.2. Det praktiska arbetet

Det praktiska genomförandet sker genom att kommunfullmäktige tar del av två listor, en som avser beslutade uppdrag och en som avser obesvarade motioner. Detta sker två gånger per år, en gång på våren och en gång på hösten. Motioner som kommunfullmäktige bifaller, vilka genererar uppdrag till kommunstyrelse eller nämnd, ska hamna på uppdragslistan. Av intervju framkommer att beslut om uppdrag som ska verkställas löpande, sådana som inte har ett slutdatum för verkställande, tas bort från listan.

Vidare framkom att en kommunövergripande utredningsgrupp startades upp för ett år sedan. I utredningsgruppen ingår en tjänsteperson från varje förvaltning. Tjänstepersonerna utgör olika funktioner i förvaltningarna men uppges ha någon form av nyckelposition med god kunskap om verksamheten och som arbetar nära respektive förvaltningschef. Vid granskningens genomförande omfattas gruppen av funktioner såsom handläggare, utredare, ekonomichef, förhandlare (personalavdelningen) och enhetschefer. Utredningsgruppen sammanträder efter varje fullmäktigemöte och sammankallande till mötena är kanslichefen. Utredningsgruppens går igenom alla kommunfullmäktiges beslut och inkomna motioner för att komma fram till i vilken nämnd/förvaltning och på vilket sätt som ärendena hanteras på bästa sätt. Utifrån utredningsgruppens förslag remitteras motionerna och uppdragen till respektive nämnd. Utredningsgruppen diskuterar inte ärendena under beredningens gång utan det hanteras av ansvarig nämnd. Innan utredningsgruppens förekomst remitterades uppdragen och motionerna direkt till nämnderna och uppföljningen hanterades av kommunens ledningsgrupp.

Av intervjun med nämndsekreterarna framkom att varje nämndsekreterare har ett dokument kallat ärendeflöde. Ärendeflödena syftar till att strukturera upp vilka ärenden som ska behandlas av nämnden vid varje nämndssammanträde under ett givet år. Tre av nämnderna² har en flik³ som anger vilka ärenden som är återkommande för året. I kommunstyrelsen återfinns även ett årshjul. För varje sammanträde används en flik där det skrivs in vilka ärenden som ska behandlas vid det givna sammanträdet. Vi har tagit del av ärendeflödena i sin helhet för samtliga nämnder utom för samhällsbyggnadsnämnden. För samhällsbyggnadsnämnden har vi tagit del av ett exempel ur ärendeflödet.

Ärendeflödena finns enligt de intervjuade tillgängliga i Platina, kommunens ärendehanteringssystem, vilket möjliggör för samtliga nämndsekreterare att ha

² Kommunstyrelsen, barn- och ungdomsnämnden och kultur- och folkhälsonämnden.

³ Excel används för ändamålet.

tillgång dem. Anledningen till att samtliga nämndsekreterare har tillgång till dem är för att kunna täcka upp för varandra vid behov. Omfattningen av ärenden i ärendeflödena skiljer sig åt vilket förklaras med att nämndernas ärendemängd är olika. Vidare framkom att kommunstyrelsen och alla nämnder utom samhällsbyggnadsnämnden har en förteckning⁴ på pågående beslutade uppdrag från kommunfullmäktige som sammanställs av respektive sekreterare. För samhällsbyggnadsförvaltningen framkom att sekreteraren inte för en sammanställd förteckning för samhällsbyggnadsnämnden. Istället för samhällsbyggnadschefen logg över beslutade uppdrag och motioner som nämnden har att bereda och/eller verkställa. I barn- och ungdomsnämndens, kultur- och folkhälsönämndens och omsorgsnämndens ärendeflöden används en egen flik för detta ändamål. I kommunstyrelsens, barn- och ungdomsnämndens samt kultur- och folkhälsönämndens förteckningar finns uppdrag beslutade av kommunfullmäktige och av nämnden.

Kommunstyrelsens tillika kommunledningsförvaltningens förteckning är ett separat dokument kallat uppdragslista - tjänstepersonsberedning, i vilken uppdragen listas uppdelat per enhet: kansli, ekonomi, personal, utveckling- och hållbarhet samt räddningstjänsten. I listan som vi har tagit del av har samtliga enheter förutom räddningstjänsten uppdrag som ska hanteras. Uppdragen listas i en tabell under respektive enhet. I tabellen finns fem kolumner. För respektive uppdrag finns ett namn på uppdraget, var uppdraget kommer ifrån samt när det kom in. Utöver dessa tre kolumner finns det en kolumn som heter "klart när?" och en kolumn för kommentarer. Inget uppdrag har ett datum för när det ska vara klart. Uppfattningen är att uppdragslistan utgör ett bra underlag till de veckovisa tjänstepersonsberedningar som kommunledningsförvaltningen har för att gå igenom ärendena som är under beredning och vilka som är klara för att lyftas upp för behandling av kommunstyrelsen. I tjänstepersonsberedningen ingår samtliga chefer på kommunledningsförvaltningen samt kommusekreteraren och kommunchefen.

3.1.3. Kommunstyrelsens uppsikt

Enligt uppgift genomförs samrådsmöten mellan kommunstyrelsen och respektive nämnds presidium och förvaltningschef två gånger om året. Vid dessa möten har kommunstyrelsen möjlighet att lyfta eventuella uppdrag från kommunfullmäktige som är tilldelade nämnderna. Detta har enligt uppgift inte gjorts utan mötena hanterar främst uppföljning av nämndernas ekonomi och mål.

Kommunstyrelsen utför, enligt uppgift och beskrivet ovan, sin uppsikt av nämnderna genom beredningen av uppföljningarna av motioner och uppdrag till kommunfullmäktige. Om det finns uppdrag som har dragit ut på tiden följer

⁴ Barn- och ungdomsnämnden och kultur- och folkhälsönämndens förteckningar kallas för "kylskåp", vilket uppges komma från lean-metoden vilket är ett arbetssätt.

kommunsekreteraren upp detta för respektive nämnd/förvaltning genom förvaltningscheferna.

3.1.4. Stickprovresultat

I granskningen har ett stickprov omfattande tio kommunfullmäktigebeslut genomförts. Ärenden som ingått i stickprovet har behandlats av fullmäktige 2021-2023. Ärendena har granskats utifrån styrelsens och nämndernas genomförande och återrapportering till fullmäktige.

Tabellen nedan visar att av de tio granskade besluten har tre uppdrag verkställt (grönt), tre uppdrag har delvis verkställts (gult) och tre uppdrag är ännu inte verkställda (rött). Ett ärende har inte föranlett någon verkställighet (ingen färg) och därmed ingen återrapportering. Två av de tre verkställda uppdragen har återrapporterats till kommunfullmäktige. Två av uppdragen (Agenda 2030 och laddinfrastruktur) som delvis har verkställts är inte återrapporterade till kommunfullmäktige och de är inte längre kvar i uppföljningarna till kommunfullmäktige. Samtliga uppdrag som ännu inte är verkställda är kvar i uppföljningen till kommunfullmäktige.

Dnr ⁵ Datum (KF)	Ärende	Aktuell nämnd KF:s beslut	Behandlat/ Verkställt	Uppföljning till KF
2020 KSO405 2021- 06-22	Svar på motion angående tillgängliga badplatser	Samhällsbyggnadsnämnd KF bifaller motionen. ⁶	Ja, enligt uppgift är uppdraget verkställt. Samhällsbyggnadsnämnden behandlar ärendet 23 november 2021. Nämnden beslutar att begära investeringsmedel om 500 tkr för nya tillgänglighetsanpassade toaletter. KF beslutar, 17 februari 2022, att tilldela medlen till nämnden.	I uppföljningen till KF, maj 2022, anges att medel är tilldelade. KF har inte fått någon återrapportering om att uppdraget är verkställt. Uppdraget togs bort från listan efter att nämnden fick utökade medel.

⁵ Avser diarienumret som framgår av kommunfullmäktiges protokoll tillika kommunstyrelsens diarienummer.

⁶ Uppdraget avsåg att göra en inventering av alla kommunala badplatser utifrån ett tillgänglighetsperspektiv samt att åtgärder för att göra de kommunala badplatserna tillgängliga ska tas fram, kostnadsberäknas och redovisas för berörd nämnd och kommunstyrelsen.

2020 KS0149 2022- 02-17	Svar på motion - Agenda 2030	Kommunstyrelse KF bifaller motionen. ⁷	Delvis, enligt uppgift har första punkten hanterats i kommunens REP-process. Avseende den andra punkten som avsåg att kommunledningskontoret skulle återkomma med förslag på hur Agenda 2030 på lång sikt skulle kopplas till kommunens styrning har detta inte verkställts. Uppdraget finns i kommunstyrelsens förteckning.	I uppföljningen till KF, maj 2022, anges att motionen fick bifall av KF. I denna uppföljning är den gråmarkerad. Inför nästa uppföljning är den borttagen.
2021 KS0102 2022- 02-17	Svar på motion - Laddinfrastruktur i Hylte	Kommunstyrelse KF bifaller motionen. ⁸	Delvis, uppdraget är verkställt vad gäller beslut om taxan men inte avseende planen. KF beslutar 16 juni 2022 att anta en taxa om 3 kr per kilowattimma för år 2022 samt att taxan gäller från och med att betallösningen är upphandlad och installerad. Enligt uppgift arbetar både kommunen och Hyltebostäder med frågan. Den finns med i KS förteckning.	I uppföljningen till KF, maj 2022, anges att motionen fick bifall av KF. I denna uppföljning är den gråmarkerad. Inför nästa uppföljning är den borttagen. Enligt uppgift ska Hyltebostäder återkoppla om ärendet.
2022 KS0303 2022- 10-20	Överenskommelse - Trygg och effektiv utskrivning från hälso- och sjukvård i Halland	Omsorgsnämnd KF godkänner överenskommelsen samt att eventuella ytterligare förändringar i överenskommelsen	Inte aktuellt. Enligt uppgift har nämnden inte tagit några beslut gällande ändringar i överenskommelsen.	Inte aktuellt då beslut om förändringar inte har fattats av omsorgsnämnden. Enligt uppgift hade ett eventuellt

⁷ Beslutet omfattar att på kort sikt införa arbetet med Agenda 2030 genom utbildning, integrering i verksamhetsplaner och REP-process samt uppföljning i årsbokslut. Vidare uppdrogs kommunledningskontoret att återkomma med förslag på hur Agenda 2030 på lång sikt skulle kunna kopplas till styrningen i kommunen från år 2021 och framåt.

⁸ Uppdraget omfattar att ta fram en plan för utbyggnad av publik laddinfrastruktur i hela kommunen, ge förslag på nästa steg samt ge förslag på hur avgift för laddning bör hanteras.

		delegeras till omsorgsnämnden att besluta om.		nämndbeslut inte återrapporterats till KF då det inte bedöms vara nödvändigt utifrån KF:s beslut att delegera uppgiften till nämnden.
2021 KS0375 2022- 10-20	Svar på motion - Stärk trafiksäkerhet en för oskyddade trafikanter	Samhälls- byggnadsnämnd KF beslutar att bifalla en av att-satserna. ⁹	Nej, på grund av vakans på tjänsten som chef för gata och park.	I uppföljningen till KF, oktober 2023, anges att motionen är expedierad till nämnden och att chefen för gata/park har uppdraget.
2021 KS0163 2023- 03-16	Utredning - Option förskolan i Landeryd	Kommunstyrelse KF beslutar att ta ett inriktningsbeslut att nyttja optionen på förskola i anslutning till den nya skolan som ska byggas i Landeryd. Fastigheten Linnås 1:43, nuvarande Landeryds skola, försäljs på den öppna marknaden.	Nej, uppdraget är inte verkställt. Uppdraget finns listat i KS förteckning.	I uppföljningen till KF, oktober 2023, finns information (*läs vidare efter tabellen på nästa sida) om det fortsatta arbetet. Samma information finns att läsa i uppföljningen till KF våren 2022. Uppdraget/beslutet är daterat 2021-06-22.
2021 KS0446 2023- 03-16	Svar på motion - Mensskydd på skolorna	Barn- och ungdomsnämnd KF bifaller motionen avseende första att-satsen, Hyltes grundskolor. ¹⁰	Ja, enligt uppföljningen till KF.	I uppföljningen till KF, oktober 2023, anges att motionen är verkställd på samtliga skolor enligt första att-satsen.
2019 KS0119 2023- 05-02	Svar på motion - Träbyggnadsstrategi	Kommunstyrelse KF beslutar att ärendet ska återremitteras till KS för att ta fram kostnader för	Delvis, motionen behandlades av KF i maj 2023 och återremitterades till KS vid detta tillfälle. Återremissen är ännu inte behandlad av KF. Ärendet finns listat i	Motionen finns kvar i den senaste uppföljningen till KF hösten 2023.

⁹ Uppdraget avser en översyn av säkerheten för oskyddade trafikanter inom samtliga tätorter i kommunen, exempelvis övergångar, övergångsställen och belysning.

¹⁰ Uppdraget avsåg att tillgängliggöra gratis mensskydd för elever i Hyltes grundskolor.

		- Framtagandet av strategin - Anpassningar för byggnation	kommunstyrelsens förteckning.	
2019 KS0464 2023- 05-02	Svar på motion - Inför klassmorfar/ mormor systemet på kommunens skolor	Barn- och ungdomsnämnd KF bifaller första att-satsen. ¹¹	Nej, uppdraget är ännu inte verkställt. Ärendet finns listat i nämndens förteckning.	Uppdraget finns med i uppföljningen till KF, oktober 2023.
2021 KS0444 2023- 05-02	Svar på motion - Minnesgåva och förmåner för daglig verksamhet	Omsorgsnämnd och kommunstyrelse Kommunfullmäktige bifaller motionen. ¹²	Ja, enligt uppföljningen till KF.	I uppföljningen till KF, oktober 2023, anges att motionen är verkställd.

* Samhällsbyggnadsnämnden fick i uppdrag att ta fram en ny detaljplan för området för angivet ändamål. Kommunstyrelsen, barn- och ungdomsnämnden och kultur- och folkhälsönämnden får i uppdrag att samplanera innehåll och utformning av projektet. Nämnderna får i uppdrag att ha dialog om projektet med berörda aktörer i Landeryd med omnejd. Kommunstyrelsen får i uppdrag att utreda framtida användningsområde för nuvarande Landeryds skola:

- ▶ Möjligheten att bygga om fastigheten till förskola.
- ▶ Möjligheten att bygga om fastigheten till bostäder.

3.2. Bedömning

Det finns en tydlig gång från beslut i kommunfullmäktige till expediering av kommunfullmäktiges beslut till nämnderna. Det framgår också att det finns en samsyn kring ansvarsfördelningen mellan kommunstyrelsen och nämnderna vad gäller verkställigheten av kommunfullmäktiges beslut. Vi bedömer även att kommunstyrelsens och nämndernas hantering vad gäller att följa sina tilldelade uppdrag som tillräcklig. Granskningen av tio beslut antagna av kommunfullmäktige 2021-2023 visar att ärendeberedningsprocessen till stor del är fungerade men att det finns brister när det kommer till återrapporteringen av verkställigheten.

¹¹ Uppdraget avser att se över den ekonomiska frågan samt försäkringsfrågan.

¹² Uppdraget avser att tillse att alla som deltagit inom daglig verksamhet ska erbjudas en minnesgåva på samma villkor som kommunens anställda samt att alla som deltar i daglig verksamhet ska bli erbjudna fikaförmåner på samma sätt som andra inom kommunala verksamheter.

Vad gäller återrapportering av verkställigheten av kommunfullmäktiges beslut bedömer vi att den är delvis ändamålsenlig och att återrapporteringen kan utvecklas. Vi grundar bedömningen på att det finns ett system för att följa och återrapportera motioner och uppdrag men att stickprovsresultatet visar att det finns brister i återrapporteringen. Det är positivt att uppdrag och ärenden följs upp vid de årliga uppföljningarna till kommunfullmäktige men det behöver göras förtydliganden kring vad som menas med verkställighet för att uppdragen inte ska försvinna från uppföljningen före den faktiska verkställigheten. Ärenden bör enligt vår mening inte tas bort utan att det har varit en slutrapportering som konstaterar att ärendet kan anses vara avslutat.

Kommunstyrelsen har ett särskilt ansvar att, dels genom sitt beredningsansvar gentemot kommunfullmäktige dels genom sitt ledande och samordnade ansvar, tillse att kommunfullmäktiges beslut verkställs och att de får en tillräcklig uppföljning av verkställandet. Vi rekommenderar därav kommunstyrelsen att tillsammans med nämnderna gemensamt se över befintliga riktlinjer för uppföljning av kommunfullmäktiges beslut.

Vi noterar att flera av de uppdrag som kommunfullmäktige har fattat beslut har av olika anledningar tagit lång tid för kommunstyrelsen/nämnderna att bereda/verkställa. Kommunstyrelsen kan med fördel, i sin beredning till kommunfullmäktige, föreslå en tidplan för verkställigheten för egen del och för nämndernas del om inte nämnderna gör det själva. På så sätt har kommunfullmäktige en möjlighet att följa om ärendet följer den beslutade tidplanen eller få en förklaring på varför det tar längre tid än vad som är beslutat.

Avslutningsvis anser vi att kommunstyrelsen framöver bör göra ett av två val. Antingen följa riktlinjen om beredning och uppföljning av motioner avseende rapportering från nämnderna, vilket skulle innebära att ansvarig nämnd skriftligen ska rapportera till kommunstyrelsen i samband med höstens samråd mellan nämndernas presidier och kommunstyrelsens arbetsutskott. Eller föreslå till kommunfullmäktige att ändra riktlinjerna så att de följer det befintliga arbetssättet. Det nuvarande arbetssättet genom att kommunstyrelsen bereder två uppföljningar per år förefaller enligt vår mening vara tillräckligt vad gäller kommunstyrelsens uppsikt över nämndernas hantering.

4. Slutsats

Vår sammanfattande bedömning är att ärendeberegningsprocessen till stor del är fungerade när det kommer till verkställigheten men att det finns brister när det kommer till återrapporteringen av verkställigheten.

Revisionsfråga	Svar
<ul style="list-style-type: none"> ▶ Säkerställer kommunstyrelsen och nämnderna att kommunfullmäktiges beslut verkställs och återrapporteras på ett tillfredsställande sätt? 	Ja, till stor del gällande verkställigheten men till mindre del vad gäller återrapporteringen.
<ul style="list-style-type: none"> ▶ Finns en tydlig roll- och ansvarsfördelning mellan kommunstyrelsen och nämnderna i bevakningen och verkställigheten av kommunfullmäktiges beslut? 	Ja.
<ul style="list-style-type: none"> ▶ Finns det tydliga rutiner för hur återrapporteringen till fullmäktige ska ske? 	Delvis.
<ul style="list-style-type: none"> ▶ Genomför kommunstyrelsen i enlighet med sin uppsiktsplikt en ändamålsenlig uppföljning av de beslut som fattats av kommunfullmäktige? 	Delvis.

Utifrån granskningsresultatet rekommenderar vi kommunstyrelsen att:

- ▶ tillsammans med nämnderna gemensamt se över riktlinjerna för återrapportering av kommunfullmäktiges beslut, samt
- ▶ i sin beredning av ärenden till kommunfullmäktige föreslå en tidplan för när uppdrag ska vara verkställda som kommunfullmäktige fattar beslut om i samband med sin behandling av ärendena.

Hylte 2024-02-05

Negin Nazari

EY

5. Källförteckning

Intervjuade funktioner

- ▶ Kanslichef, kommunledningsförvaltningen
- ▶ Kommunsekreterare, kommunstyrelsen
- ▶ Nämndsekreterare, barn- och ungdomsnämnden
- ▶ Nämndsekreterare, omsorgsnämnden
- ▶ Nämndsekreterare, samhällsbyggnadsnämnden
- ▶ Nämndsekreterare, kultur- och folkhälsonämnden

Analyserade dokument

- ▶ Kommunfullmäktiges arbetsordning
- ▶ Kommunstyrelsens reglemente, senast reviderat 2022-12-07 § 139
- ▶ Barn- och ungdomsnämndens reglemente, senast reviderat 2023-10-17 § 108
- ▶ Omsorgsnämndens reglemente, senast reviderad 2022-09-01 § 78
- ▶ Samhällsbyggnadsnämndens reglemente, senast reviderad 2019-05-22 § 50
- ▶ Tillsynsnämndens reglemente, senast reviderad 2016-11-24 § 147
- ▶ Kultur- och folkhälsonämndens reglemente, senast reviderad 2019-12-17 § 211
- ▶ Räddningsnämndens reglemente, senast reviderad 2016-11-24 § 147
- ▶ Riktlinje beredning och uppföljning av motioner
- ▶ Rutin återrapportering av ärenden
- ▶ Kommunfullmäktiges protokoll 2021-2023
- ▶ Kommunstyrelsens och nämndernas protokoll som avsåg stickproven 2021-2023
- ▶ Redovisning av aktuella medborgarförslag som inte har slutbehandlats inom ett år
- ▶ Uppföljning av kommunfullmäktiges beslut
- ▶ Kommunstyrelsens uppdragslista tjänstepersonsberedning
- ▶ Kommunstyrelsens och nämndernas ärendeflöden

6. Revisionskriterium

6.1. Kommunallagen (2017:725)

I sjätte kapitlet kommunallagen (KL) behandlas kommunernas organisation och verksamhetsformer. Nämnden beslutar i frågor som rör förvaltningen och i frågor som de enligt lag eller annan författning ska handha. Nämnderna beslutar också i frågor som fullmäktige har delegerat till dem samt bereder fullmäktiges ärenden och ansvarar för att fullmäktiges beslut verkställs. Nämnderna ska redovisa till fullmäktige hur de har fullgjort sådana uppdrag som fullmäktige har lämnat till dem. Lagen ställer inte några krav på formerna för redovisningen, det ankommer på fullmäktige att besluta om omfattningen av och formerna för redovisningen.

Enligt 5 kap. 26 § kommunallagen ska ett ärende innan det avgörs av kommunfullmäktige beredas, antingen av den nämnd vars verksamhetsområde ärendet berör eller av en fullmäktigeberedning. Kommunstyrelsen ska alltid ges tillfälle att yttra sig i ett ärende som har beretts av en annan nämnd eller av en fullmäktigeberedning, 5 kap. 28 § kommunallagen.

Enligt KL 6 kap. 6 § har nämnderna ansvar för att var och en inom sitt område se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige har bestämt samt de föreskrifter som gäller för verksamheten. Likaså ska nämnderna se till att den interna kontrollen är tillräcklig och att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredställande sätt. I 6 kap. 1 § framgår att kommunstyrelsen ska leda och samordna förvaltningen av kommunens angelägenheter och ha uppsikt över övriga nämnders verksamhet. Med styrelsens ledande ställning följer att den har till uppgift att skaffa sig en överblick över hela den kommunala verksamheten.

Av 6 kap. 34 § framgår att en nämnd som handlägger ett medborgarförslag eller en motion, minst en gång om året ska informera fullmäktige om de beslut som fattats i ärendet. Nämnden ska också informera om de ärenden som inte avgjorts inom ett år efter det att det väckts i kommunfullmäktige. I 5 kap 35 § fastställs att en motion eller ett medborgarförslag ska om möjligt beredas på sådant sätt att fullmäktige kan fatta beslut inom ett år från det att motionen eller medborgarförslaget väcktes. Om beredningen inte kan avslutas inom denna tid, ska detta och vad som har kommit fram vid beredningen anmälas till fullmäktige inom samma tid. Fullmäktige får då avskryta motionen eller medborgarförslaget från vidare handläggning. I Kommunallagen - En kommentar belyser författarna fullmäktiges möjlighet att avskryta motioner eller medborgarförslag från vidare handläggning. De skriver att en motion eller ett medborgarförslag inte längre kanske har någon aktualitet. Fullmäktige kan också besluta om att beredningen ska fortsätta och då bestämma om en ny tid då motionen eller medborgarförslaget ska redovisas för fullmäktige. Författarna skriver även att om yrkanden kan hållas isär från varandra kan fullmäktige ta ställning till ett yrkande och samtidigt besluta att motionen eller medborgarförslaget i övrigt ska beredas ytterligare.

6.2. Kommunfullmäktiges arbetsordning

Kommunfullmäktiges arbetsordning är antagen den 29 november 2007 och senast reviderad den 7 december 2022.

Av den framgår, enligt 33 §, att styrelsen två gånger varje år ska redovisa de motioner som inte har beretts färdigt. Redovisningen ska göras på fullmäktiges ordinarie sammanträden i april och oktober.

Vidare framgår enligt 37 § att om fullmäktige inte beslutar något annat, avgör styrelsen hur de ärenden som fullmäktige ska behandla ska beredas. Två gånger per år, vid ordinarie sammanträde med fullmäktige i april och oktober, ska de ärenden där fullmäktige lämnat uppdrag till någon nämnd/styrelse och där ärendet inte är avslutat/återrapporterat redovisas.

Fullmäktige beslutar, enligt 38 §, om omfattningen och formerna för nämndernas återredovisning av uppdrag som fullmäktige lämnat. Vidare anges att närmare bestämmelser anges i respektive nämnds reglemente.

6.3. Kommunstyrelsens reglemente

Under rubriken ansvar och rapporteringsskyldighet, 12 §, anges att kommunstyrelsen ska se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige har bestämt, de föreskrifter som kan finnas i lag eller förordning samt bestämmelser i kommunens reglementen. Under samma paragraf anges att kommunstyrelsen regelmässigt ska, genom utfallsprognoser, rapportera till fullmäktige hur verksamheten utvecklas och hur den ekonomiska ställningen är under budgetåret. Det står inget ytterligare i reglementet kring rapporteringsskyldighet eller redovisning av uppdrag till kommunfullmäktige.

6.4. Nämndernas reglemente

I barn- och ungdomsnämndens reglemente återfinns samma rubrik som i kommunstyrelsens reglemente: ansvar och rapporteringsskyldighet. I övriga nämnders reglementen heter rubriken enbart ansvar. Texten i samtliga nämnders reglementen är densamma nämligen att nämnden ska se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige har bestämt, de föreskrifter som kan finnas i lag eller förordning samt bestämmelser i kommunens reglementen. Det står inget ytterligare i reglementena kring rapporteringsskyldighet eller redovisning av uppdrag till kommunfullmäktige. I räddningsnämndens reglemente finns varken rubriken eller textydelsen.